

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersens talepapir

Anledning	Samråd om Handicapsagsbarometeret
Dato / tid	Tirsdag den 22. april 2025, kl. 14:00
Sted	Folketinget
Talens varighed	Ca. 12 min.
Talens formål	Besvarelse af samrådsspørgsmål AX
Publikum og programpunkt	Socialudvalget

Samrådsspørgsmål AX

Vil ministeren redegøre for, hvordan familier med børn med handicap skal forholde sig til den nyeste undersøgelse fra Handicapsagsbarometeret, der viser, at der på børneområdet har været fejl i hver anden af de sager om merudgifter, der ikke er påklaget, og at der derfor går en masse familier rundt, som uretmæssigt har fået afslag på at blive kompenseret for handicapbetingede ekstraudgifter?

Spørgsmålet henviser til 'Handicap-sagsbarometeret 2024 (Børn)', jf. SOU alm. del - bilag 206.

Det talte ord gælder

- Tak til spørgeren fra Enhedslisten for at indkalde til dette samråd.
- Handicapsagsbarometeret viser jo desværre, at der er retlige mangler i over halvdelen af sagerne om merudgifter til børn med handicap.
- Sådan skal det selvfølgelig ikke være. Så tallene tydeliggør behovet for at forbedre sagsbehandlingen i disse sager. Det vender jeg tilbage til om lidt.
- Først vil jeg dog lige knytte en bemærkning til præmissen for spørgsmålet.
- Spørgsmålet har som afsæt, at der citat *"går en masse familier rundt, som uretmæssigt har fået afslag på at blive kompenseret for handicapbetingede ekstraudgifter"*.
- Men det kan vi – heldigvis – ikke læse ud fra tallene i barometeret.
- For selv om det er uholdbart, at der er fejl i halvdelen af sagerne, betyder det ikke, at de afgørelser, kommunerne har truffet, nødvendigvis er forkerte.
- Som det fremgår af rapporten, har Ankestyrelsen vurderet, at langt de fleste af de fejlbehæftede sager ville være blevet hjemvist, hvis de var landet hos Ankestyrelsen som klagesager.
- Det betyder, at Ankestyrelsen ikke kan vurdere, om afgørelsen er korrekt eller ej, ud fra de oplysninger, som ligger på sagerne, og dermed ville sende sagen tilbage til kommunen med henblik på at få den oplyst bedre.
- Hjemvisningen sker altså typisk fordi sagerne ikke er oplyst godt nok til, men kan også ske, fordi begrundelsen er mangelfuld, manglende eller forkert hjemmel, forkert vurdering og manglende partshøring.
- Men det betyder ikke, at selve afgørelsen nødvendigvis er forkert – og at familierne derfor er blevet snydt for hjælp og støtte, som de har ret til.
- I knap en fjerdedel af de sager, som Ankestyrelsen ville have hjemvist eller ændret, havde kommunen faktisk bevilget det, borgeren havde søgt om, fuldt ud.
- I de sager har borgeren altså fuldt ud fået den støtte, der er søgt om. Også selv om Ankestyrelsen har fundet fejl eller mangler i sagsbehandlingen, som kunne have begrundet en hjemvisning, hvis sagen var blevet påklaget.

- Derfor er der nogle nuancer, som det er vigtigt at huske på.
- Men uanset om fornyet sagshandling – og en eventuel klagesag - ville have medført en anderledes afgørelse eller ej, er jeg enig i, at de høje fejlprocenter er bekymrende.
- Derfor bør undersøgelsen bestemt også give anledning til refleksion hos kommunerne. Men det lægger Ankestyrelsen heldigvis også op til.
- De 97 kommuner, som har bidraget til undersøgelsen, har fået en afrapportering om deres egne sager fra Ankestyrelsen. Og det er min klare forventning, at den enkelte kommune af egen drift vurderer, om de konkrete sager skal genoptages som følge af de retlige mangler, Ankestyrelsen har peget på.
- Jeg er også glad for, at Ankestyrelsen i rapporten opfordrer alle landets kommuner til at forholde sig til egne sager og egen praksis på merudgiftsområdet. For det giver hver enkelt kommune afsæt for at vurdere, om de beskrevne udfordringer også er til stede hos dem, og iværksætte tiltag til at rette op på det efter behov.
- Men tallene fra handicapbarometeret taler jo desværre også ind i en bredere bekymring for retssikkerheden. En bekymring, som vi senest har drøftet på samråd AR den 3. april, som handlede om socialområdet mere bredt.
- Her gav jeg et budskab om, at både retssikkerheden og kvaliteten i sagsbehandlingen selvfølgelig skal være i orden. Det gælder naturligvis også sager om støtte til merudgifter til familier med børn med handicap.
- Så jeg vil også lige gentage, at vi jo heldigvis - i regi af retssikkerhedspakken fra det, der hedder SSA, altså aftalen om udmøntningen af social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet i 2022 – har sat gang i en række tiltag, som skal understøtte netop dette.
- Det handler blandt andet om kurser til sagsbehandlere, juridisk serviceeftersyn og en styrkelse af handicap-taskforcen.
- Den samlede buket af initiativer skal understøtte et kvalitetsløft i den kommunale sagsbehandling.
- Det er ikke en udvikling, som sker med ét slag. Men jeg tror oprigtigt på, at de mange indsatser over tid vil medvirke til, at vi kommer til at se færre fejl og flere korrekte kommunale afgørelser på det sociale område.

- Der er dog også en specifik udfordring i forhold til sager om merudgiftsydelsen – som vi foreslår fremover skal omdøbes til kompensationsydelsen - som der spørges ind til i dag.
- For her bekræfter Handicapbarometeret desværre et velkendt billede. Nemlig at disse sager om udbetaling af merudgiftsydelser er komplicerede, og derfor trækker rigtigt mange ressourcer, både i kommunerne og hos Ankestyrelsen.
- Merudgiftsreglerne er også de handicapbestemmelser, der træffes allerflest afgørelser efter – både kommunalt og i Ankestyrelsen.
- Men vi er heldigvis i fuld gang med at sætte ind på dette område.
- Det dystre billede, som barometeret bekræfter, er således en vigtig del af grundlaget for den politiske aftale om forenkling af merudgiftsreglerne, som regeringen samt SF, LA, K og RV indgik i januar.
- Aftalen er som bekendt udmøntet i et lovforslag, som jeg har fremsat i dag og håber at få stemt igennem i Folketinget inden sommerferien.
- Med lovændringen får vi lavet nogle mere enkle og gennemsigtige merudgiftsregler, som er langt nemmere at navigere i. Både for borgerne og kommunerne.
- Bl.a. fordi borgere i målgruppen alene skal sandsynliggøre at have merudgifter på over på 6.660 kr. om året, svarende til 555 kr. om måneden, for at være berettiget til et fast beløb om måneden.
- Jeg er selvfølgelig helt bevidst om, at den nye model, vi lægger op til, har både fordele og ulemper.
- Men jeg vil gerne understrege, at vi – både i regeringen og i aftalekredsen – har gjort os meget umage for at vægte hensynet til nemmere sagsgange og større forudsigelighed for borgeren, administrative forenklinger, som frigiver midler til kommunal velfærd, samt ikke mindst balancen i omfordelingen mellem borgerne i ordningen.
- Så samlet set tror jeg på, at vi med den nye model får skabt langt bedre rammer for fremtidige sager om kompensationsydelsen – både på børne- og voksenområdet, som merudgiftsydelsen altså kommer til at hedde i fremtiden.

- Afslutningsvis vil jeg takke spørgeren for at spørge ind til handicapbarometeret og de udfordringer med fejl i sager om merudgifter til børn, som delrapporten afdækker.
- Jeg er meget optaget af, at vi får gjort op med de alt for mange fejl i sager om merudgifter til familier med børn med handicap.
- Derfor er jeg også glad for de generelle tiltag, vi har sat i søen for at styrke sagsbehandlingen på handicapområdet.
- Men jeg er særligt glad for, at vi med det aktuelle lovforslag om forenkling af merudgiftsreglerne for alvor får taget livtag med de store udfordringer, der præger netop dette sagsområde.
- Der har i alt for lang tid været alt for meget tovtrækkeri frem og tilbage og forkerte afgørelser, og med de vigtige forenklinger, vi lægger op til, er jeg overbevist om, at der fremover vil blive begået langt færre fejl i sagsbehandlingen – og vi dermed kan få brudt det problematiske mønster, som desværre har præget merudgiftsområdet i mange år.
- Jeg håber derfor på et godt samarbejde med udvalget og en bred politisk opbakning til lovforslaget, når det skal behandles i Folketinget her i foråret.
- Tak for ordet.